

מאי "אין דורשין בעריות בשלשה" — אין דורשין ב"סתרי עריות" לשלשה!

[עריות שאינן מפורשות, כגון בתו מאנוסתו, ואם חמיו, ואם חמותו, שהם נלמדים מדרשה, רש"י⁽⁸⁾]

מאי טעמא? סברא הוא!

כי בי תרי כי יתבי קמי רבייהו, חד שקיל וטרי בהדי רביה, ואידך מצלי אודניה לגמרא [שני תלמידים היושבים לפני רבם, כאשר האחד נושא ונותן עם הרב באיזה ענין, הרי השני מטה אזנו לשמוע את דבריהם].

אבל כאשר יושבים תלתא שלשה תלמידים, חד שקיל וטרי בהדי רביה, והנך תרי שקלו וטרו בהדי הדדי [פעמים כשהאחד נושא ונותן עם הרב, הרי השנים האחרים נושאים ונותנים בינם לבין עצמם].

זמתוך כך לא ידעי מאי קאמרי רבייהו לאותו תלמיד, ואתו למישרא איפורא בעריות [באותו זמן אינם מטים אזניהם לדברים שאומר הרב לאותו תלמיד, ויש לחוש שמא יבואו להתיר איסורי עריות].

ותמהינן עלה: אי הכי, אף בכל התורה נמי נאמר אין דורשין לשלשה, מאותו הטעם?!

ומשנינן: עריות שאני.

יקלל אלהיו, וכמו כן כתיב: "איש איש אשר יתן מזרעו למולך", האם הכי נמי נפרש "איש איש" על דרך זה?!

אלא, בהכרח, שהנהו ["איש איש" האמור בברכת ה' ובמולך] מיבעי ליה כדי לרבות את הנכרים, לומר שגם הם מוזהרין על ברכת השם ועל עבודה זרה, כמו ישראל.

וכיון שכן, האי נמי — "איש איש" האמור בעריות — מיבעי ליה לרבות את הנכרים, לומר שמוזהרין על העריות כישראל.

אלא שמא תאמר: מכאן אנו לומדים שאין דורשים בעריות לשלשה, מדרבתיב: "ושמרתם את משמרתיו", "ושמרתם" משמע תרי אנשים, "משמרתיו" משמע עוד חד איש, ואמרה תורה שיש לעשות משמרת "לבלתי עשות מחקות התועבות", ומשמרת זאת כוללת את האיסור לדרוש ביחד בעניני עריות.

אף זה אי אפשר. כי:

אלא מעתה, הא דכתיב: "ושמרתם את השבת", וכתיב עוד: "ושמרתם את המצות", וכתיב עוד: "ושמרתם את משמרת הקודש" — האם הכי נמי נפרש על דרך זה?!

אלא, אמר רב אשי:

וכתב מהרש"א על פירושו של רש"י: ולשון "סתרי" לא משמע כן; ומתוך ספר ישן למדתי לפרש: סתרי ממש וסוד איסור העריות. כגון סוד איסור אחותו, שהשטן מונה את ישראל באיסורה, שהרי עולם בתחלת בנינו היה מאח ואחות, שקין והבל נשאו אחותם, ואין האדם דן

כל אדם יש לו דעת רחבה להשיג פירוש וביאור כל הדברים על בוריין.

8. רבינו חננאל פירש: כגון העראה ונשיקה, ואזהרה ועונש לדבר הנשכב, וכן בן כמה שנים יהיה ויתחייב השוכב עמו, וכיוצא בהן.